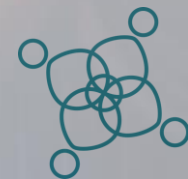

gent:

Sociale Kaart Live On Stage Geestelijke gezondheid

23 november 2023

EERSTELIJNSZONE
GENT

Agenda

1. Inleiding (Steven Gillis)
2. 0^e lijn en preventie (Sara Symoens)
3. Eerste lijn (Liesl Vereecke)
4. Tweede lijn (Serge Belpaeme)

Pauze

5. Herstel en sociale inclusie (Sylvie Enzlin)
6. Mobiel & outreachend werk (Dave Bols & Michelle Gielkens)
7. Afrondende linken naar SOKA (Koen Berwouts)

Lunch & netwerkmoment

1. Inleiding : kapstok van vandaag, de Cuberdon

Cijfers psychische klachten

Bron: Zorgnet-Icuro 'De mythes voorbij' (Dr. Bruffaerts)

Als we aan de totale bevolking vragen of ze in de voorbije week psychische klachten hadden, dan antwoordt 1 op 3 positief op deze vraag

Vaak een reactie op iets dat men meemaakt, bijvoorbeeld een relatiebreuk van zichzelf of hun ouders, het overlijden van een dierbare, het verlies van een job...

Soms gaan die klachten na verloop van tijd vanzelf weer over of worden ze herleid tot een probleem waar "mee te leven valt".

Cijfers psychische stoornissen

Bron: Zorgnet-Icuro 'De mythes voorbij' (Dr. Bruffaerts)

Klachten kunnen zich ontwikkelen tot een stoornis. psychisch evenwicht langdurig verstoord met een negatief effect op het functioneren op diverse levensdomeinen, bijvoorbeeld de lichamelijke en psychische gezondheid, werk, sociale relaties, financiën.

Op jaarbasis hebben 1 op 7 volwassenen een psychiatrische stoornis. Bij kinderen en jongeren is dit 1 op 5

Voorbeelden van vaak voorkomende stoornissen angstproblematieken (7%), stemmingsstoornissen (6 à 7%) en alcoholafhankelijkheid (3%).

patiënten met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA).

Deze patiënten hebben vaak een langere periode een psychiatrische stoornis, ondervinden daardoor langdurige beperkingen en hebben meerdere zorgbehoeftes. Ze hebben vaak nood aan langere intensieve gespecialiseerde zorg. Om deze goed te organiseren, is gecoördineerde zorg van zorgnetwerken en professionals van belang.

Zeer ernstige psychische stoornissen komen relatief weinig voor, zowat bij **1,7%** van de totale bevolking.

Vb :

schizofrenie,

angst- en persoonlijkheidsstoornis,

bipolaire stoornis, een depressie

een verslaving.

Drempels geestelijke gezondheidszorg

Bron: Zorgnet-Icuro 'De mythes voorbij' (Dr. Bruffaerts)

60% zet niet de stappen om zorg te zoeken

FACTS

Iedereen is potentieel psychisch kwetsbaar

1/3 bevolking heeft psychische of emotionele klachten

1/7 bevolking heeft psychische stoornis

1 tot 2 procent bevolking heeft ernstige psychiatrische aandoening

Hogere kwetsbaarheid bij aantal doelgroepen

- Jongeren

- Ouderen boven 75

- Sociale ongelijkheid

-

Slechts 40% daarvan vindt de weg naar ondersteuning

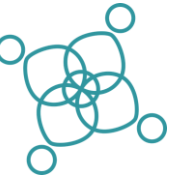
Vermaatschappelijking van zorg

- afbouw van institutionele zorg

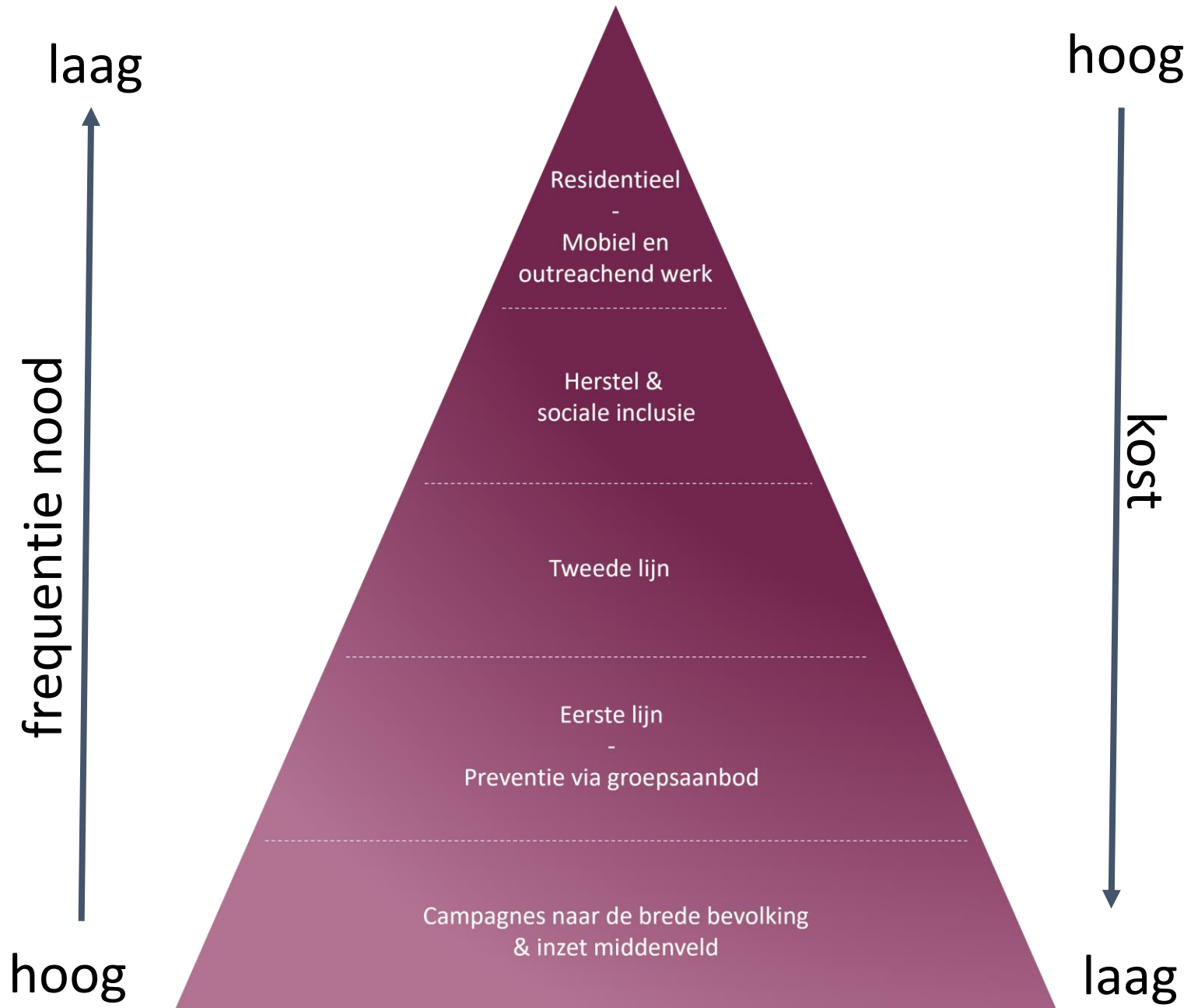
- Betere zorg organiseren in de leefwereld : reorganisatie naar gemeenschapsgerichte zorg

- Nood aan maatschappij die bereid is om mee zorg te dragen

2 vaststellingen in België

Hoge Unmet need

= lage proportie mensen met psychische problemen komen op korte tijd in behandeling

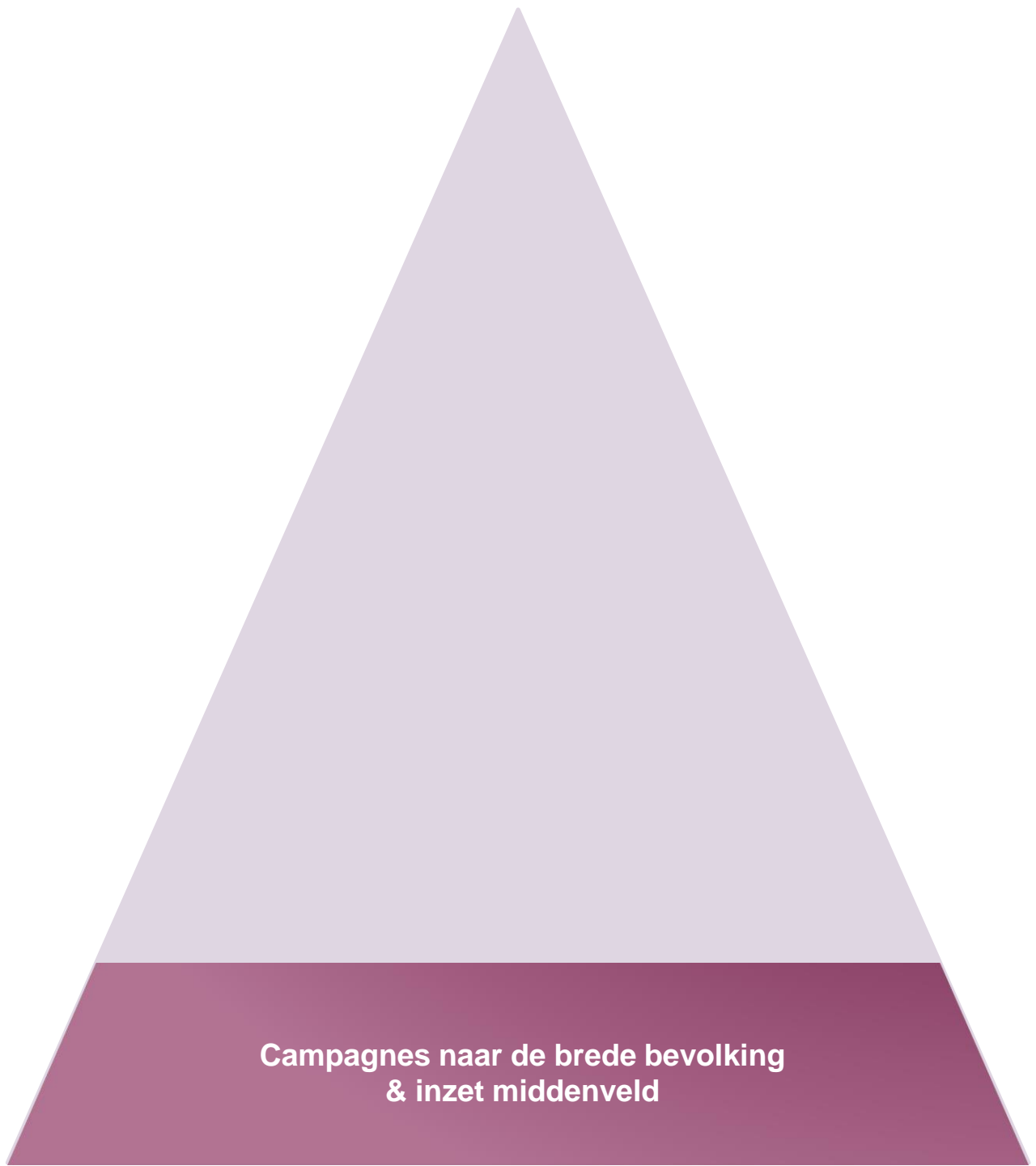
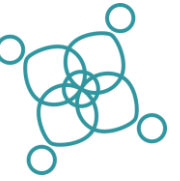
= lange uitsteltijd voor iemand in zorg komt (gem. 10 jaar)

Overmet need

= Hoge mate van hooggespecialiseerde zorg, ook voor mensen met milde psychische problemen

2. De rol van preventie binnen geestelijke gezondheid (Sara Symoens)

**Campagnes naar de brede bevolking
& inzet middenveld**

23/11/2023

Waarom inzetten op gezondheidsbevordering en preventie?

1/3 volwassenen rapporteren **psychische klachten**/ onwelbevinden in de voorbije week (depressieve gevoelens, angstgedachten, ...)

Unmet need: meer dan 1 op 2 vinden geen (gepaste) hulp. Gemiddeld wacht men 10 à 15 jaar! -> meer nood aan gespecialiseerde hulp

>> Grote **gezondheidswinst mogelijk** voor individu én samenleving!

Interventiespectrum geestelijke gezondheid

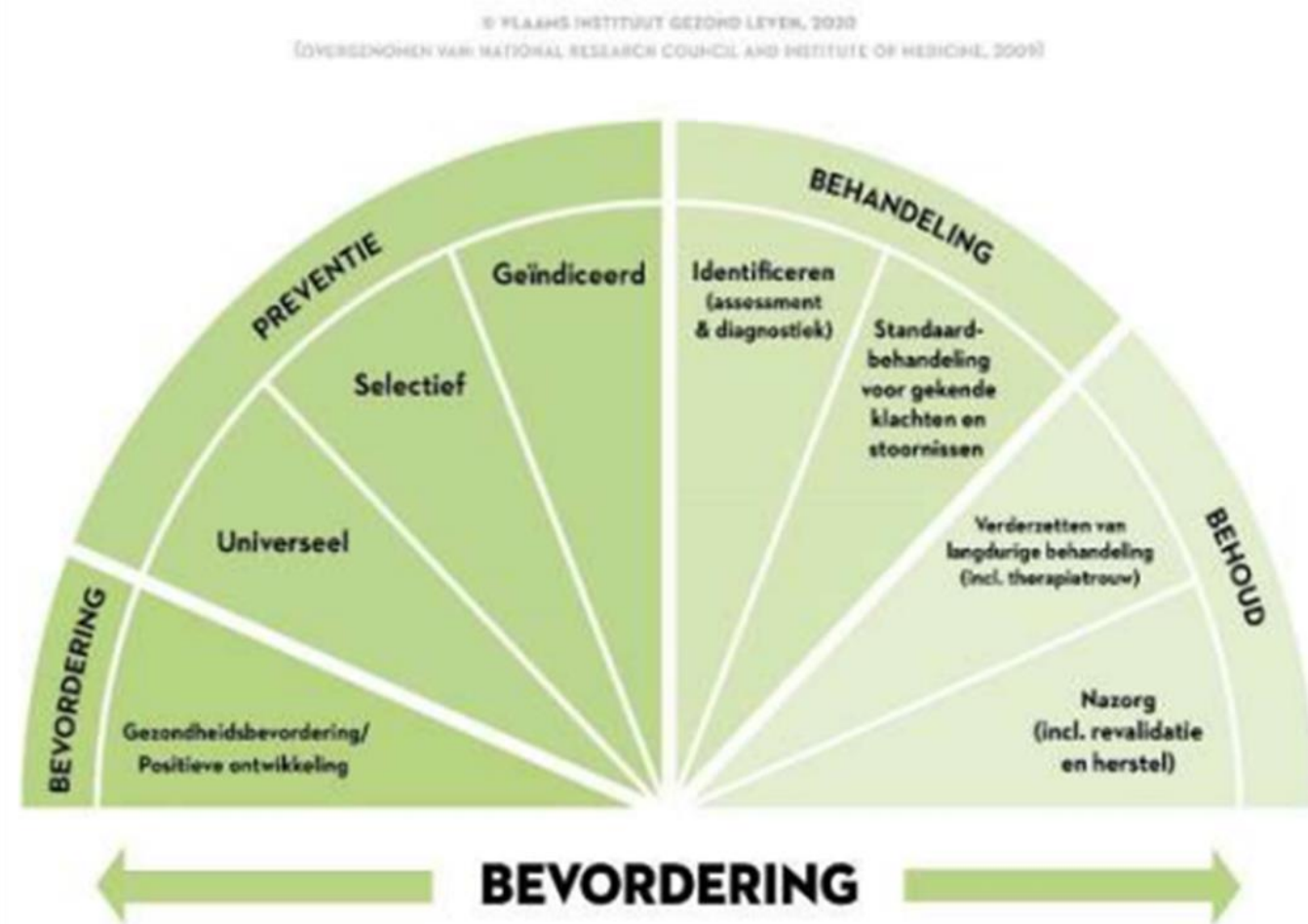
Bevordering

Behouden en verbeteren van
het mentaal welbevinden

Preventie

Inzetten op oorzaken van
problemen of factoren die
impact kunnen helpen
minderen

(bron: 'Mental Health Intervention Spectrum'; O'Connell, Boat, & Warner, 2009 via gezondleven.be)

GELUKSDRIEHOEK

WAT MAAKT JOU GELUKKIG?

Wetenschappelijk onderzoek leert ons steeds meer over geluk. Zo weten we dat de omstandigheden waarin je opgroeit en de omgeving waarin je leeft, jouw geluk mee bepalen. Daar kan je zelf dus weinig aan doen. In deze geluksdriehoek vind je de dingen terug die je wél zelf kan beïnvloeden.

 Wil je zelf aan de slag met jouw geluk, of wil je werken aan je veerkracht? Op geluksdriehoek.be vind je praktische tips en oefeningen.

VLAAMS INSTITUUT
**GEZOND
LEVEN**

**ZELF AAN DE SLAG?
DEZE VRAGEN HELPEN JE OP WEG.**

- Wat vind je belangrijk in je leven?
- Waar ben je trots op?
- Wat wil je (nog) bereiken? Wat motiveert je?
- Bij wie vind je steun?
- Hoe beteken jij iets voor anderen?
- Waar ben je dankbaar voor?
- Wat helpt je om je gedachten los te laten?
- Ben je soms niet te streng voor jezelf?
- Waar krijg je energie van?

**PERFECT GELUK BESTAAT NIET.
SOMS BEN JE UIT BALANS EN DAT IS OK.**

Beschermende en risicofactoren voor geestelijke gezondheid

Wat is eigen aan preventief werken rond geestelijke gezondheid?

WIE: mensen zonder, of met lage tot milde psychische klachten

WAAROM:

1. **Bespreekbaar maken** / taboe doorbreken
2. **Mensen versterken**/veerkracht verhogen
3. **Toeleden naar hulp** wie dat nodig heeft

HOE: laagdrempelig, eerder kort, 1-op-1 of groepsgericht, appel op individu én de omgeving **SAMEN**

Mentaal Welzijn onder de aandacht – bespreekbaarheid verhogen

Campagnes t.v.v. zichtbaarheid en algemene awareness

Gent: voornamelijk aanhechtend bij de 10-daagse van de Veerkracht
Vlaanderen: vanuit Psyche, Te Gek!?, Gezond Leven, ...

MET MIJ? GOED... DAT JE 'T VRAAGT.

HEB JE 'T MOEDLJK? PRAT ET VER, OER STA GEET VERBODEN?

Het mooiste
wat je kunt
worden is jezelf

Versterk jezelf op
de 10-daagse van
de veerkracht

gent:

4 voor 12

Herken de 4 signalen

Preventief aanbod op de Ode lijn

Heel **laagdrempelige ondersteuning**, waar geen zorgprofessional aan te pas hoeft te komen (of ev. voor toeleiding of in combinatie).

Buurtgericht werk, sociaal-cultureel werk, sport, jeugdwerk, politie, huisvesting, ...!

Ondersteuning door info, tips of een luisterend oor:

- Online platformen en telefonische ondersteuning : [hier](#)
- Zelfzorggroepen voor lotgenotencontact : [hier](#)
- Meer info: www.stad.gent/praterover!

Wijkgericht werken aan GG in Gent

Lokale werkgroepen om lokale noden/vraagstukken samen aan te pakken

- In zo goed als alle wijken van de 19^e-eeuwse gordel
- Getrokken meestal door de gezondheidspromotor van het wijkgezondheidscentrum en/of de Wijkwerker Geestelijke Gezondheid of de Mobiele werker

overzicht

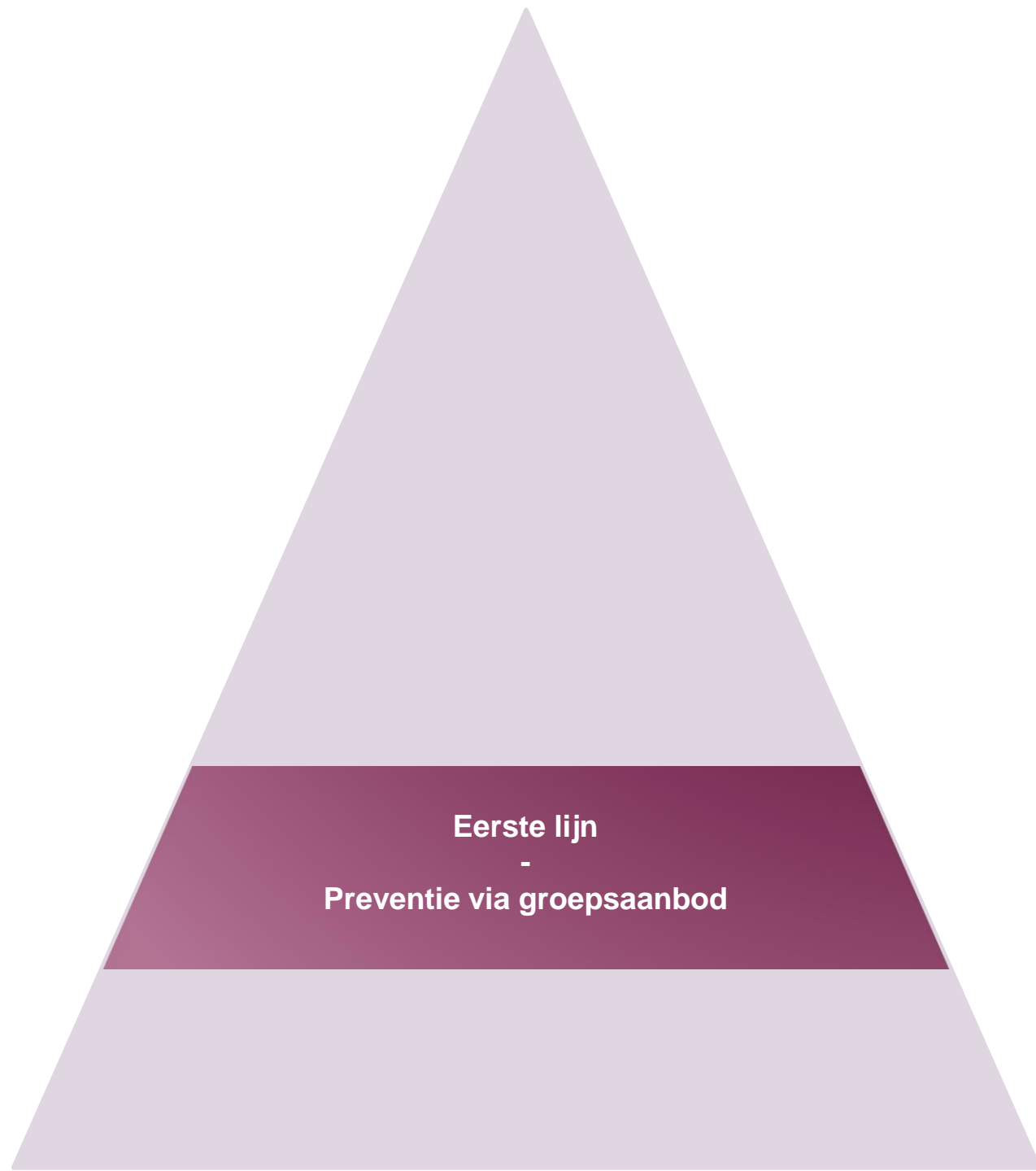

Wijk	Wie	Rol	contact
Sluizeken-Tolhuis-Ham	Karen Braet	Wijknetwerker GGZ ELZ	Karen.braet@elzgent.be
Muide-Meulestede-Afrikalaan	Karen Braet	Wijknetwerker GGZ ELZ	Karen.braet@elzgent.be
Bloemekeswijk	Elena Amoah	Wijknetwerker GGZ ELZ	Elena.amoah@elzgent.be
Ledeberg	Elena Amoah	Wijknetwerker GGZ ELZ	Elena.amoah@elzgent.be
Nieuw Gent	Jan Dendas	Mobiele werker GGZ	Jan.dendas@pakt.be
Watersportbaan	Veronique Norga	Mobiele werker GGZ	Veronique.norga@pakt.be
Dampoort Sint-Amandsberg	Wim Haeck	Mobiele werker GGZ	Wim.haeck@pakt.Be
Rabot	Dave Bols	Mobil team	Dave.bols@pakt.Be
Brugse Poort - Rooigem	Dave Bols	Mobil team	Dave.bols@pakt.Be
Stationsbuurt	Dave Bols	Mobil team	Dave.bols@pakt.Be
Gentbrugge	Michelle Gielkens	Mobil team	Michelle.Gielkens@pakt.be
Gent Centrum	Michelle Gielkens	Mobil team	Michelle.Gielkens@pakt.be

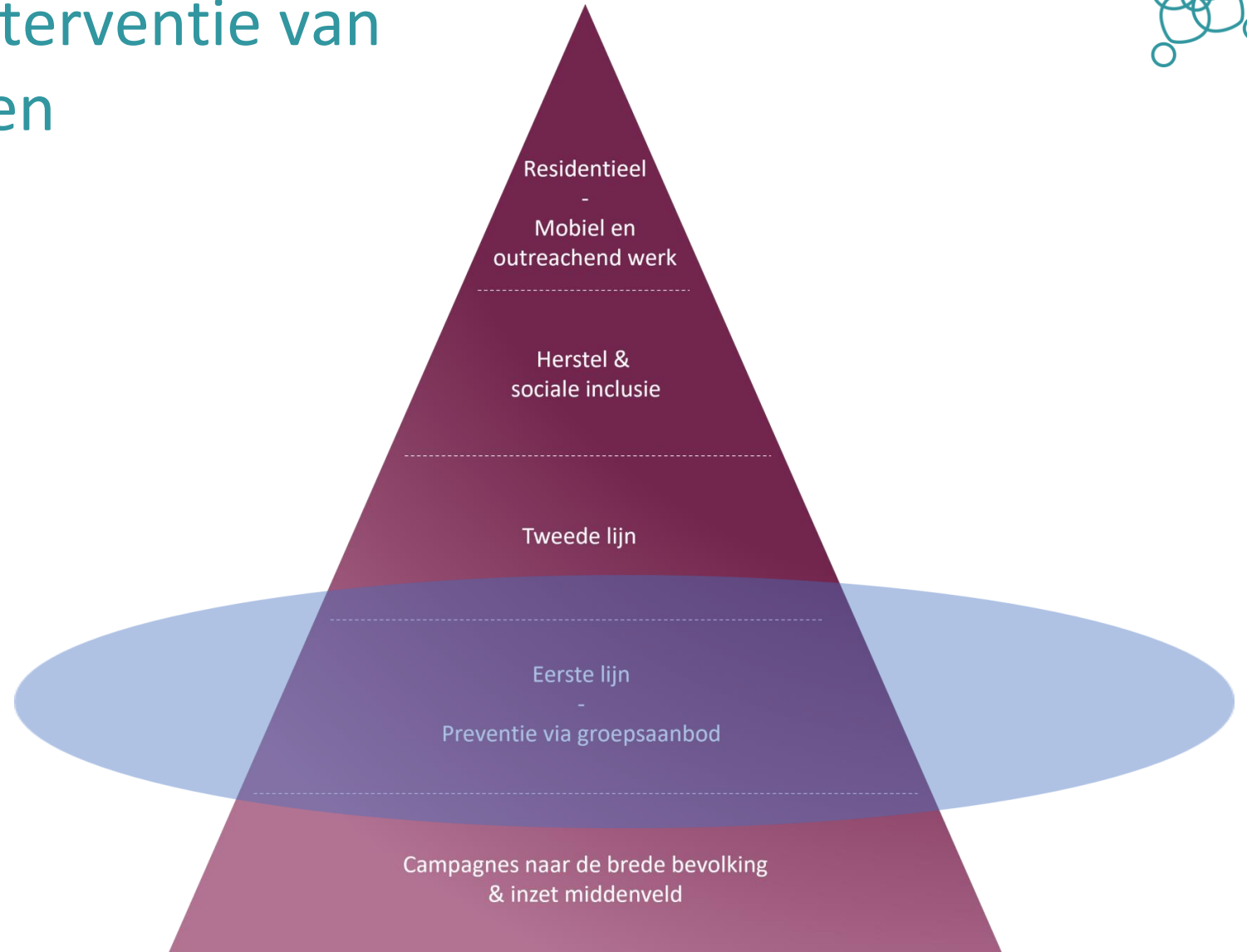

3. Eerste lijn: Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen (Liesl Vereecke)

Vroegdetectie- en interventie van psychische problemen

Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen

Doel

Vroeg genoeg psychische klachten/problemen detecteren en behandelen met oog op het voorkomen van ernstige psychische stoornissen (EPA)

Taak voor ons allen:

1. herkennen
2. bespreekbaar stellen
3. Toeleiden

Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen

- voor advies en kortdurende hulp
 - verschillende diensten bieden een **laagdrempelig aanbod** waar je terecht kan voor **advies en kortdurende hulp voor lichte tot milde psychische problemen.**
 - overzicht: www.stad.gent/praterover
 - huisarts
 - (Bellen, mailen, of chatten)
 - Fysieke babbels
 - Korte begeleidingstrajecten

Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen

WAT?

= het aantal sessies wordt afgebakend in tijd/aantal

- **voor mensen die een hulpvraag hebben:**

- die nog **niet duidelijk** is (bv. nood aan indicatiestelling)
- die nog nu **nog niet werkbaar** is (bv. nood aan motivatie traject)
- gericht op **inzicht** krijgen in eigen functioneren of dat van een verwante en **concrete handvaten** (bv. nood aan psycho educatie)
- gericht op **versterken veerkracht en coping**, vaak in het hier en nu
- gericht op **verminderen van klachten en/of verbeteren van welzijn**

- **voor mensen die:**

- zicht willen krijgen op eigen problematiek of functioneren
- **therapie** willen voor bepaalde problemen en ter verbetering van het welzijn
- **veranderingsprocessen** op gang willen zetten
- **vaardigheden** willen aanleren en/of versterken
- bepaalde zaken willen **verwerken, aanvaarden of aanpakken**

Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen

Groepsaanbod

- Overzicht via www.stad.gent/veerkrachtcursussen en www.psy-ovl.be/groepsaanbod
- OCMW
 - (psychologische dienst ?)
 - [aanbod binnen LDC](#)
- CAW - Mindspring
- Wijkateliers “psychische kwetsbaarheid” (zie slide 25)
- ...

A person with blonde hair, wearing a teal sweater, is holding a white mug with both hands. The background is a blurred green landscape. The text is overlaid on the image.

CURSUSSEN

**Veerkracht
& Herstel**

23/11/2023

Aanbod HerstelAcademie Gent en Krachtveer

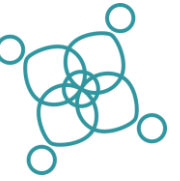
Vroegdetectie en -interventie van psychische problemen

Individueel aanbod

- [www.psy-ovl.be/individueel aanbod](http://www.psy-ovl.be/individueel_aanbod): overzicht van alle 150 geconventioneerde klinisch psychologen en orthopedagogen in Gent
- CAW - Psycho-sociale Begeleiding
- OCMW
 - [psychologische dienst](#)
 - [psychologen binnen lokale dienstencentra](#)
- ...

4. De rol van de tweede lijn (Serge Belpaeme – serge.belpaeme@cggadentro.be)

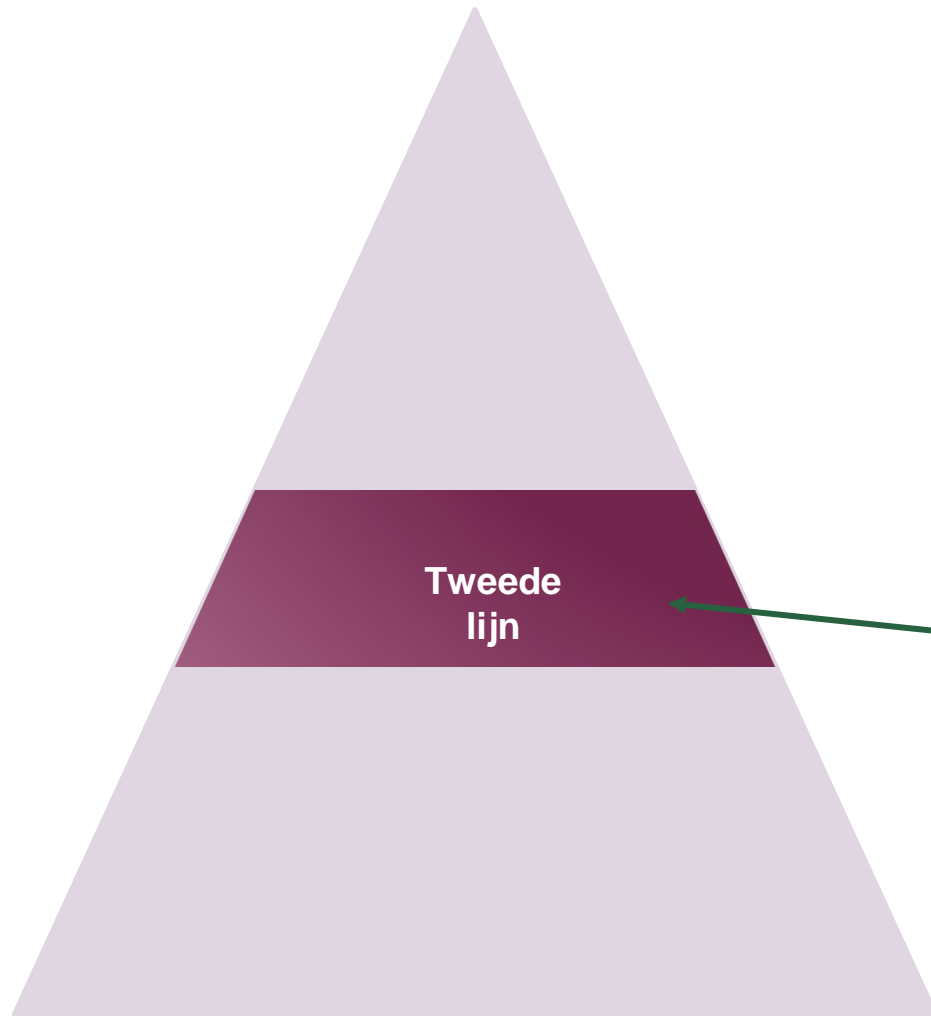
**Tweede
lijn**

Tweede lijn

- Centra Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)
- Dagbehandeling
- Beschut wonen
- Thema of doelgroep gerichte begeleidingsdiensten

Situering

- Gesubsidieerd door de **Vlaamse overheid**
- Een CGG situeert zich als gespecialiseerde dienst op de **2de lijn** (belang van **verwijzing**)
- **Preventie en ambulante hulpverlening** (op afspraak), met focus op psychotherapeutische en/of psychiatrische behandeling
- **Doelgroep:** kinderen, jongeren, (jong)volwassenen en ouderen met ernstige psychische en psychiatrische problemen en hun **omgeving**
- Behandelteams: **multidisciplinair en multitherapeutisch** samengesteld
- Gevat in diverse **netwerken**
- Cliënt betaalt **€ 11 of € 4**

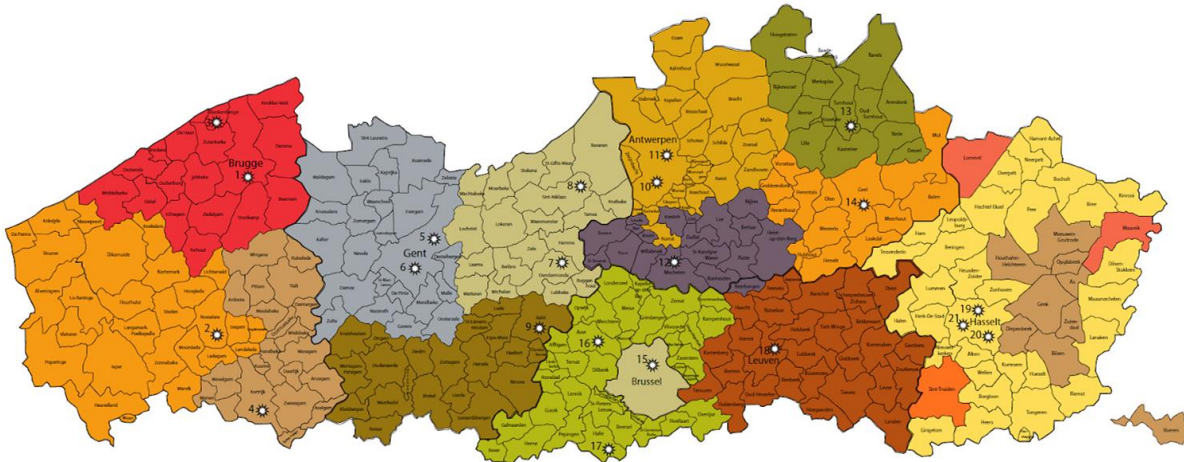

Geschiedenis CGG

- Jaren 60: **dispensaria voor geesteshygiëne** (preventie en vroegtijdige opsporing van psychische problemen)
- 1975: **centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg)** (ambulante zorg voor personen met ernstige psychische problemen)
- 1999: **nieuwe decreet betreffende de geestelijke gezondheidszorg**

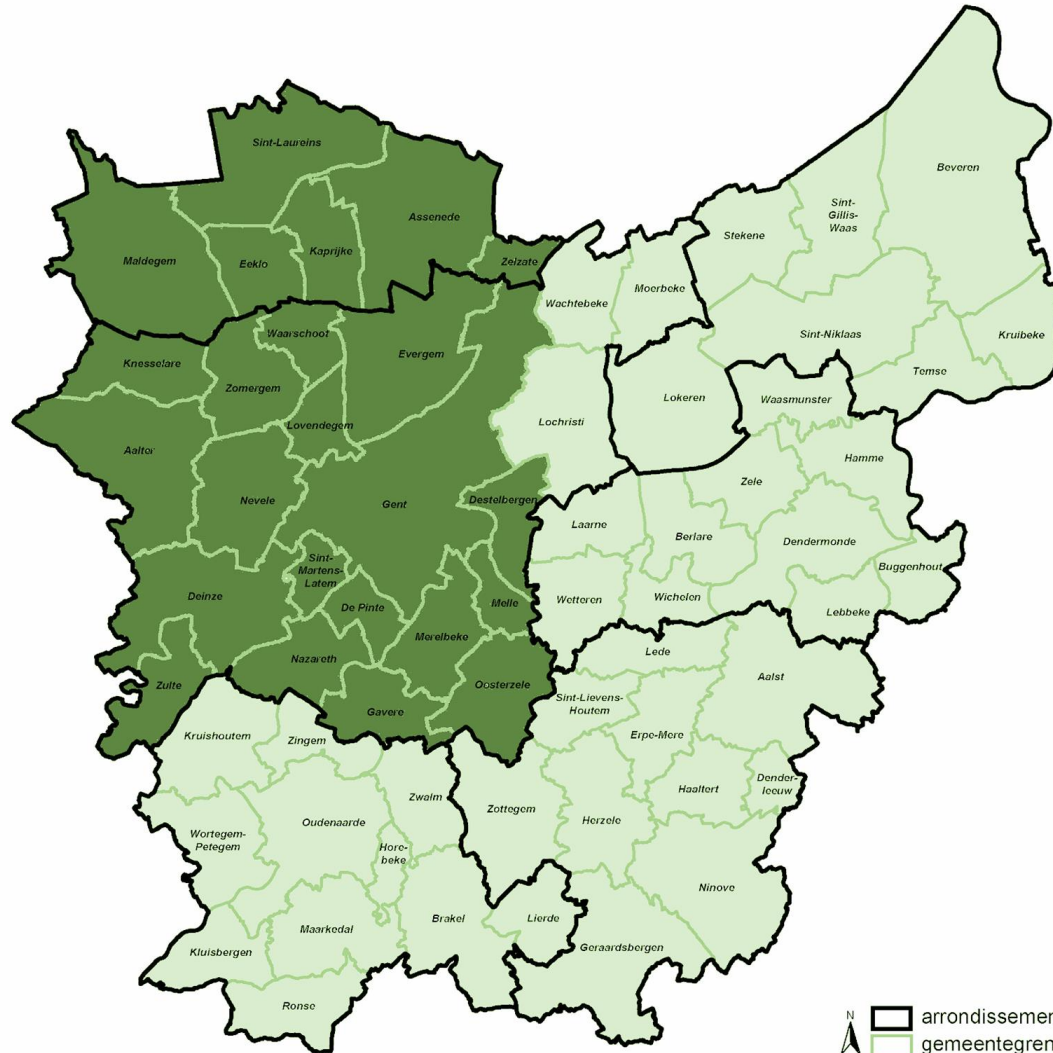
→ Schaalvergroting CGG: van 84 naar 20 CGG

→ Zorgaanbod regiodekkend voor Vlaanderen: elk CGG heeft een eigen werkingsgebied

Werkingsgebied

GENT - SCHELDEKRACHT

- Azaleastraat 27, St-Amandsberg
- Begijnhofdries 33-35, Gent
- Bernard Spaelaan 141, Gent
- Elyzeese Velden 74, Gent
- Lange Violettestraat 84, Gent
- Spellewerkstraat 21, Mariakerke

MEETJESLAND - SCHELDE/LEIE

- Tieltsesteenweg 10, Eeklo
- Ramstraat 7, Deinze

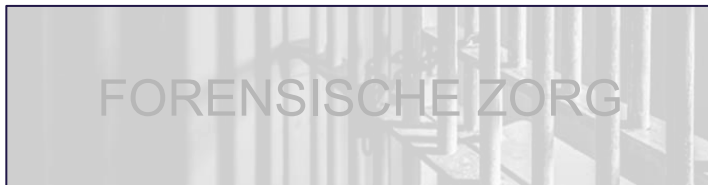
INHOUDELIJKE CLUSTERS

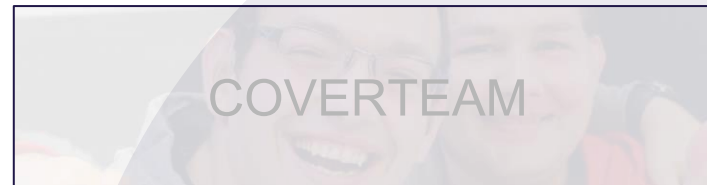
SPECIFIEKE WERKINGEN

INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

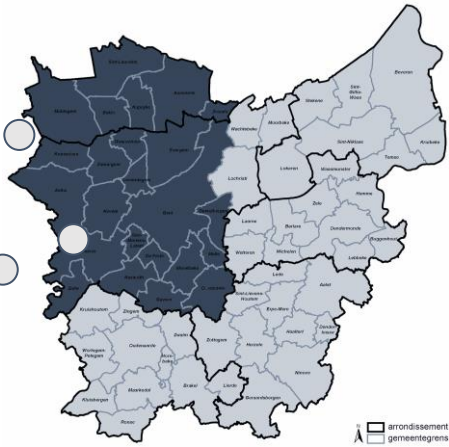

Waarvoor kan je als jong volwassene, volwassene en oudere terecht?

- Je hebt psychische problemen zoals een depressie, dwanggedachten, psychotische belevingen, ernstige stemmingsschommelingen, angsten, fobieën...
- Je hebt relationele problemen die gepaard gaan met of het gevolg zijn van ernstige psychische spanningen
- Je hebt psychosomatische klachten: allerlei lichamelijke klachten zoals hoofdpijn, duizeligheid, maag- en darmklachten, vermoeidheid, slapeloosheid...zonder directe lichamelijke oorzaak.
- Je hebt verdere opvolging en behandeling nodig na een psychiatrische opname

VOLWASSENEN- EN OUDERENZORG

- Volwassenen en ouderen **vanaf 18 jaar** met ernstige psychische problemen of stoornissen en hun **omgeving**
- **Behandeling:** individuele en/of groepstherapie en medisch-psychiatrische behandeling
- **Samenwerkingsverbanden:** Het Pakt, NOGGGG...

nieuw

MOC
maatschappelijk
open consult

VOLWASSENEN- EN OUDERENZORG

De psychiater waakt over een juiste diagnose- en indicatiestelling en let er op dat vanuit ethisch, wetenschappelijk en maatschappelijk oogpunt verantwoorde zorg wordt aangeboden.

De psychiater laat als medisch eindverantwoordelijke zijn klinische bevoegdheid en verantwoordelijkheid gelden (vb. omtrent diagnostiek, instellen van medicatie, verwijzen voor opname, stopzetten van de behandeling).

Rol
psychiater

VOLWASSENEN- EN OUDERENZORG

De psychiater geeft leiding aan het multidisciplinaire team bij de opstelling, voortgangsbewaking en eindevaluatie van elk handelingsplan. De psychiater draagt de medische eindverantwoordelijkheid voor de zorg aan cliënten.

De psychiater is ook buiten de teamvergaderingen beschikbaar voor teamleden die met dringende vragen zitten.

Rol
psychiater

VOLWASSENEN- EN OUDERENZORG

- Aanmelding (verwijzer of cliënt)
- Screening:
 - binnen de maand...
 - max 1u, uitgebreid
 - bespreking verslag op multidisciplinair team

VOLWASSENEN- EN OUDERENZORG

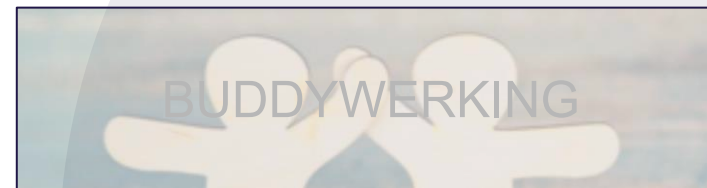
- Kernzorg
- Specifieke zorg

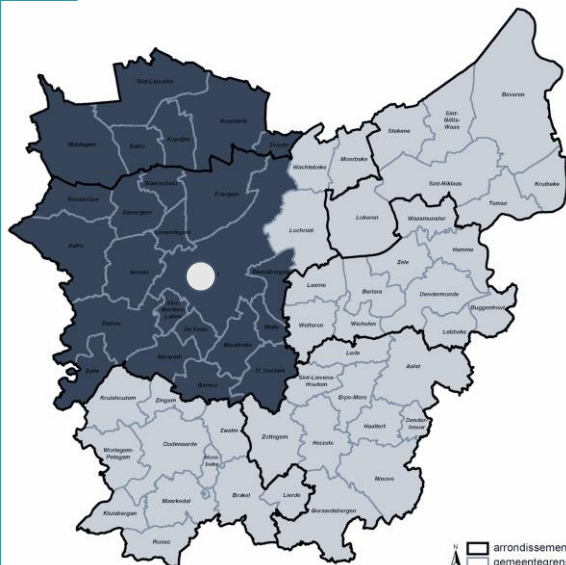
INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

PREVENTIE

Gericht op intermediairen
in diverse sectoren (onderwijs, werk, jeugd, welzijn, politie en justitie, vrije tijd...)

Suïcidepreventie

Safe 'n Sound

TAD
gamen en gokken

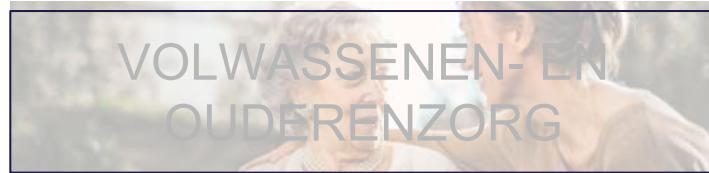
Epilepsie

Machtig

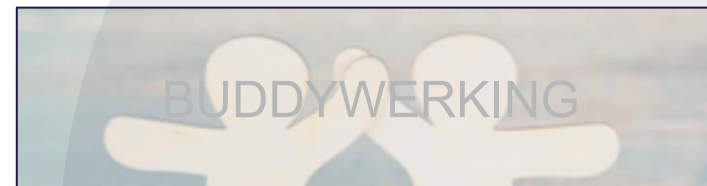
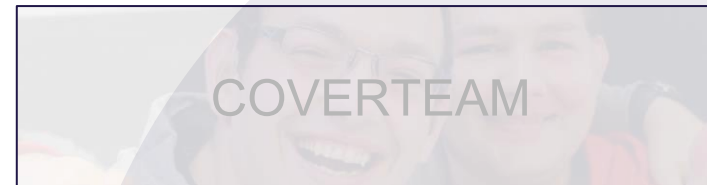

INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

VERSLAVINGSZORG

arrondissement
gemeentegrens

Jongeren, volwassenen en/of hun omgeving

Met een eigen hulpvraag of doorverwezen (huisarts, justitie...)

Met betrekking tot hun afhankelijkheid van alcohol, drugs, medicatie, gamen en/of gokken

Individuele en/of groepstherapie en medisch-psychiatrische behandeling

Vroeginterventie

Hulpverlening

Nazorg

Omgevingszorg

Drugs & detentie

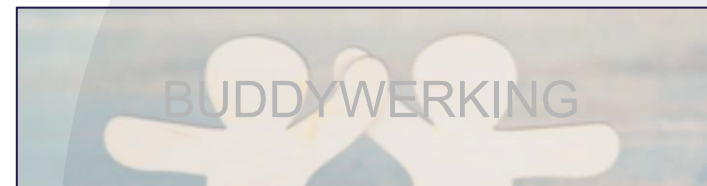
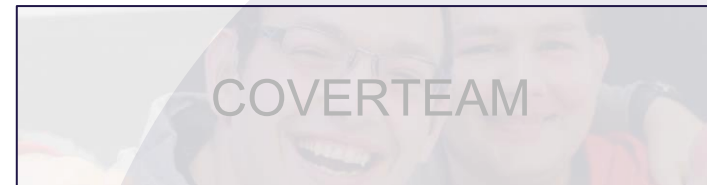
nieuw

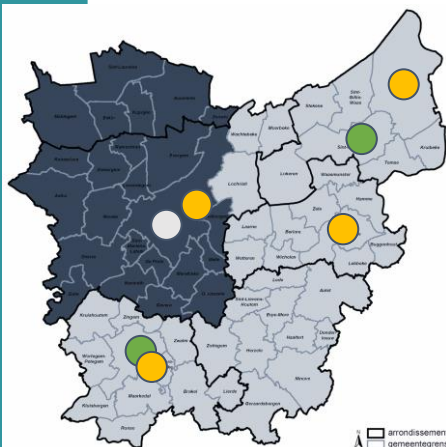
INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

FORENSISCHE ZORG

Psychologische hulp aan gedetineerden ●

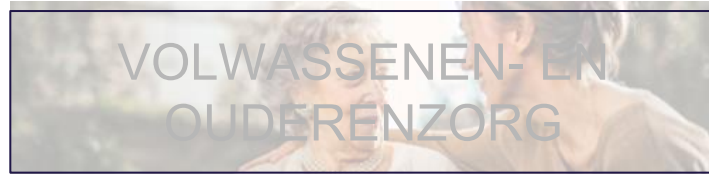
Postpenitentiaire begeleiding en behandeling voor plegers van niet-seksuele delicten ○

Preventie, begeleiding en behandeling van (plegers van) seksueel grensoverschrijdend gedrag ○●

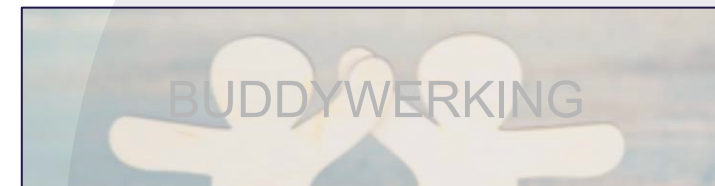

INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

COVERTEAM

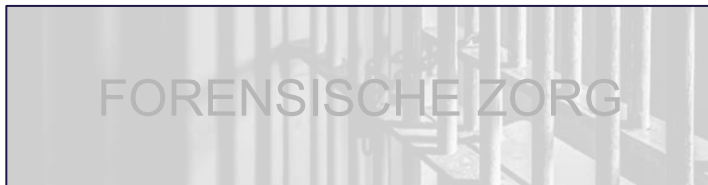

- Personen met een lichte tot matige verstandelijke beperking (16+) en psychische problemen of psychiatrische stoornissen
- De natuurlijke of professionele omgeving van personen met een licht of matige verstandelijke beperking
 - die het gevoel hebben dat zij vastlopen in het geven van hulp aan de jongere of volwassene met een verstandelijke beperking
 - die nood hebben aan advies, beeldvorming, een externe bril

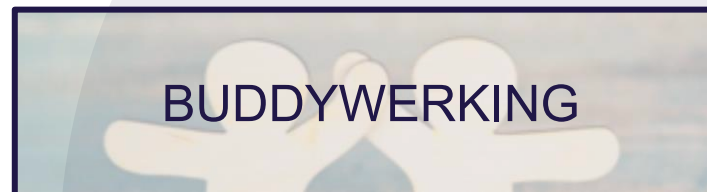

INHOUDELIJKE CLUSTERS

SPECIFIEKE WERKINGEN

BUDDYWERKING

- Vriendschappelijke contacten tussen vrijwilligers (buddy's) en volwassenen met een psychische kwetsbaarheid die zelfstandig wonen (deelnemers)
- Gidsbuddy: kortdurende contacten (maximum 6 maanden) om samen de drempel te verlagen naar een vrijetijdsvoorziening zoals een sportclub, een dienstencentrum, een hobbyclub, een wandelclub...
- Buddywerking: matching en coaching van buddy's en deelnemers
- Samenwerking met vzw Metawonen

Dagbehandeling

- Dagcentrum: mensen komen halve (3u) of hele dagen (6u).
- Identiteitsopbouw, maatschappelijke integratie, herstelondersteuning
- Combinatie van individuele coaching en begeleiding en groepswork
- Mensen met psychiatrische/psychosociale problematiek:
 - Niet in crisis
 - In een relatief stabiele woonsituatie
 - Met een engagement voor een intensief en tijdelijk revalidatieprogramma

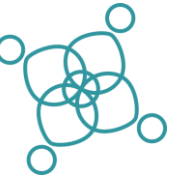
Beschut wonen

- Integratie en rehabilitatie van mensen met psychische problemen via kleinschalige woonvormen met tijdelijke en/of langdurige verblijfsmogelijkheden via begeleiding en ondersteuning.
- De begeleidingsplaatsen zijn verspreid over verschillende woonvormen:
 - Groepswonen.
 - Individueel beschut wonen
- Mensen met chronische gestabiliseerde psychiatrische problemen die op zoek zijn naar een combinatie van huisvesting en woonbegeleiding.
- Aanmeldingswijze: Doorverwijzing door een partner in het hulpverleningsnetwerk van de cliënt: huisarts, psychiater, psychiatrisch centrum, ...

Thema of doelgroep gerichte diensten

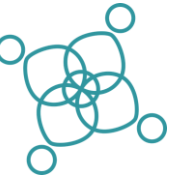
- In de [Sociale Kaart van Gent](#) vind je nog begeleidingsdiensten die psychische en psychosociale ondersteuning bieden, Je kan er op afspraak terecht. Via gesprekken probeer je je problematiek te verhelderen. Indien nodig verwijzen ze door naar meer gespecialiseerde hulp.
- Het **Netwerkpunt GGZ** van het PAKT informeert en oriënteert hulpverleners en hun meerderjarige cliënten naar het juiste aanbod.

PAUZE

6. Herstel & sociale inclusie (Sylvie Enzlin)

**Herstel &
sociale inclusie**

Herstel en sociale inclusie (participatie) binnen geestelijke gezondheid

De weg naar zelfrealisatie door persoonlijk en maatschappelijk herstel

Wat betekent herstel?

Van 'genezen' naar een ruimere kijk op herstel:

- Klinisch herstel: gericht op het verminderen van symptomen.
- Functioneel herstel: herstel van functies die door een aandoening beperkt of verloren zijn.
- Persoonlijk herstel: uniek proces, het ontwikkelen van een nieuw, positief gevoel van eigenwaarde.
- Maatschappelijk herstel: verbeteren van de maatschappelijk positie van de cliënt.

Deze 4 vormen van herstel zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, beïnvloeden elkaar voortdurend.

De GGZ heeft als ambitie uitgesproken dat 'herstel' het uitgangspunt in de zorg moet zijn

- Herstelgerichte zorg
- gericht op levenskwaliteit rekening houdend met beperkingen en mogelijkheden
- verschuiving van cliënt als patiënt → cliënt als burger.

Sociale inclusie als hefboom voor QL!

Sociale inclusie of participatie is de mate waarin iemand aansluit bij een maatschappelijke groep of domein.
Bvb: werken, leren, vrijetijdsactiviteiten,...

Iedereen wil als volwaardig lid deelnemen aan de maatschappij maar voor een significant aantal personen met een matige tot ernstige psychische problematiek is dat niet evident wegens:

- Onvoldoende klinisch, functioneel en/of persoonlijk herstel
- (zelf) stigma
- Maatschappelijke standaarden
- Financiële situatie
- Het ontbreken van steunsystemen

Toch is het maatschappelijk herstel een heel belangrijk onderdeel van herstel en draagt bij aan het kunnen uitbouwen van een kwaliteitsvol leven.

Functie 3 zet in op herstel en sociale inclusie

F3 is een onderdeel van de 5 functies die beschreven staan in 'De gids naar een betere gezondheidszorg' (2010) namelijk:

- 1) Preventie, vroegdetectie en vroeginterventie
- 2) Ambulante intensieve behandelteams
- 3) **Psychosociale rehabilitatie**
- 4) Intensifiëring residentiële behandeling
- 5) Tijdelijke woonvormen

F3 is gericht op het **ondersteunen van mensen met een psychische kwetsbaarheid door specifieke interventies gericht op (re-)oriëntatie en (re-)integratie als onderdeel van hun duurzaam persoonlijke en maatschappelijk herstel.**

Activiteiten van F3 zetten cliënten op weg naar zelfrealisatie waarbij rekening gehouden wordt met de keuze en wensen van de individuele cliënt alsook met zijn gewenste of haalbare tempo.

Het aanbod van functie 3

Waar mogelijk wordt ter ondersteuning in het maatschappelijke herstel beroep gedaan op het gebruikelijke aanbod voor elke burger.

Pas wanneer dit niet haalbaar is, komen de gespecialiseerde GGZ actoren van F3 (tijdelijk) aan zet.

Het aanbod bestaat uit 2 niveaus

- Activiteiten ter ondersteuning van cliënten en hun directe omgeving
- Activiteiten gericht op de brede maatschappij

Het aanbod van F3: Activiteiten ter ondersteuning van cliënten en hun directe omgeving

Het aanbod aan herstelondersteunende zorg voor individuele cliënten (en hun directe omgeving) kenmerkt zich door:

- Vraaggestuurde zorg
- Cliënt in relatie tot zijn naasten
- Empowerende benadering
- Zich inbedden in de samenleving
- Een variabel intensiteit (opstap-vangnet)
- Een variabele duur

Het aanbod in Gent bestaat uit o.a.:

- Poco Loco, De driesprong, De blijde inkom, De Meander
- Arbeidszorgorganisaties (AMA welzijn) zoals Compagnie de Sporen, De Moester en de Keiberg
- Arbeidscoaches GGZ
- Herstelacademie Gent
- Vrijtijdstrajectbegeleider (Karus)
- Sporten bij de burens, Geestig sporten, Geestige Buffalo's

Het aanbod van F3: Activiteiten gericht op de brede maatschappij

Wanneer we cliënten willen ondersteunen in het behouden of duurzaam herwinnen van sociale rollen moet ook de maatschappij open staan voor burgers met een psychische kwetsbaarheid.

Zo is kwartiermaken een permanente opdracht van het hele ggz netwerk maar van F3 in het bijzonder. Ook het faciliteren en bevorderen van initiatieven waarin ervaringskennis en eigen sturing door cliënten centraal staan.

Het aanbod in Gent bestaat uit o.a.:

- Het Cliëntenbureau
- Hartelijke plekken
- Open dialogue
- Ondersteuning van werkgevers en teams (arbeidscoaches ggz)
- Mobiele werkers ggz

Van sociale inclusie naar sociale winst

Cliënten die (opnieuw) aansluiting vinden met de maatschappij via reguliere of gespecialiseerde begeleiding ervaren dit als een belangrijke stap in hun herstel en voelen zich burger;

- Zingeving
- Rol
- Structuur
- Sociale contacten
- Mogelijkheid om door te stromen én vangnet (cuberdon)
- Opnames worden vermeden → sociale winst

Uitdagingen voor F3

- Vraag en aanbod afstemmen
- F3 als onderdeel in getrapte zorg en maximaal afgestemd op de andere functies binnen Het PAKT
- Het aanbod is nog onvoldoende gekend bij de doelgroep en eerstelijnspartners

Bedankt voor uw aandacht!

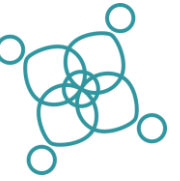
Sylvie Enzlin

Functie 3 verantwoordelijke voor het PAKT

Sylvie.enzlin@cds-zagan.be

5. De rol van mobiel & outreachend werk (Dave Bols)

Residentieel
-
Mobiel en
outreachend werk

Definitie outreachend werken

Cis Dewaele - 2009

- ‘Outreachend werken is de verzamelterm van welzijnsgerichte activiteiten waarbij de werker de ‘veiligheid’ van de eigen organisatie verlaat, zich begeeft in de leefwereld van de doelgroep en zich moet aanpassen aan diens regels.’

Definitie outreachend werken

Cis Dewaele - 2009

- ‘Deze vorm van zorg houdt in dat patiënten niet naar ons komen, maar wij naar hen.’
- Achterliggende visie is dat mensen met psychiatrische aandoeningen maximaal in de samenleving thuishoren eerder dan in aparte instituten: vermaatschappelijking van de zorg.
- Door de deinstitutionalisering verschuift de zorg van ziekenhuisgebonden naar laagdrempelige geïntegreerde zorg in de samenleving.

Tal van initiatieven

- Assessment
- MCT
- MOBiL
- Mobiele wijkwerkers GGZ
- Outreach De Steiger / Skipi
- Verschillende initiatieven casemanagement vanuit PZ
- IBW
- F2B

Tal van initiatieven

- Verschillende opdrachten naargelang opdrachtgever (subsidiërende overheden)
- Onderscheid tussen
 - Crisishulpverlening
 - Langdurige zorg
 - Advies en toeleiding
- Verschillende doelgroepen
 - Generalistisch vs specialistisch

Ontstaan

- Voor 2012 eerder particuliere initiatieven
- Sinds 2012 - Federaal project – uitrol in PAKT regio
- Technisch: Artikel 107 van de federale ziekenhuiswet
- Inhoudelijk: Gids naar een betere geestelijke gezondheidszorg door de realisatie van zorgcircuits en zorgnetwerken (2010)
- www.psy107.be

Artikel 107

Situering

- In mensentaal:
 - Ziekenhuizen moeten 10 % van hun middelen investeren in zorg in de maatschappij
 - Meer ambulante zorg genereren
 - Middelen via afbouw van bedden binnen de psychiatrische ziekenhuizen
 - Beperken van residentiële (her)opnames en verkorten duur heropnames

Mobiele en outreachende GGZ'ers

- Inzet van 3^e lijn medewerkers
- Mensen die hun sporen hebben verdiend in specialistische hulpverlening
- Verschillende disciplines:
 - psychiater, psychiatrisch verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, psychologen, criminologen, etc ,
 - In toenemende mate ervaringswerkers

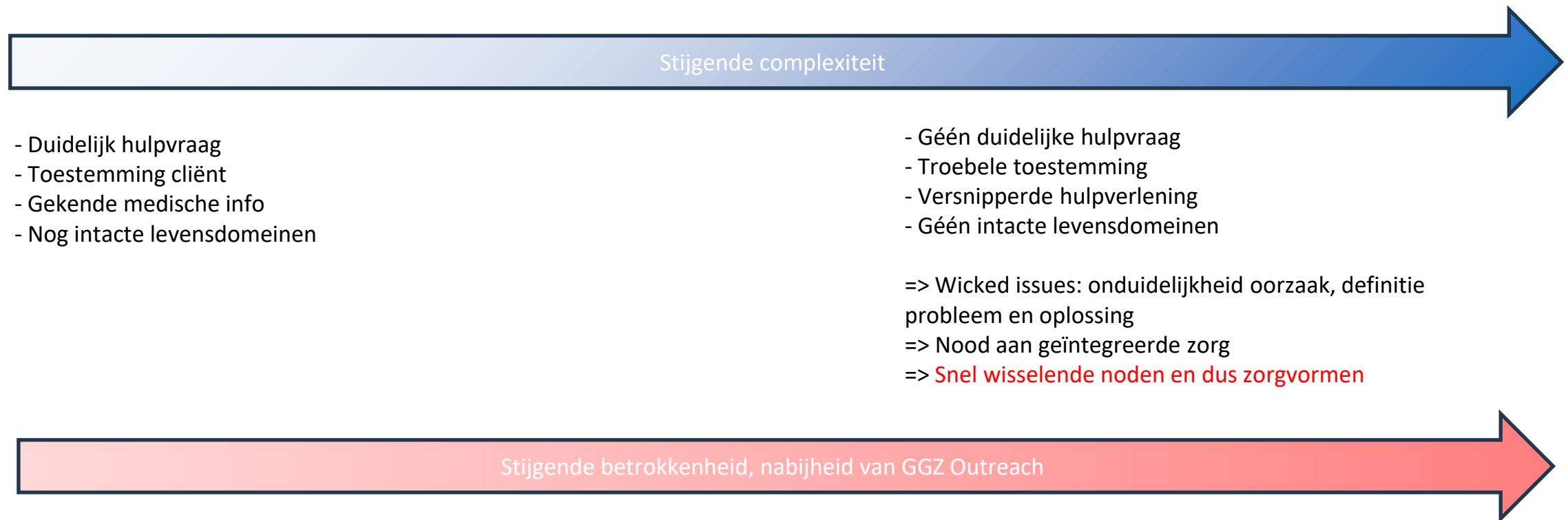
Gemeenschappelijk

- Ondersteuning van 0^e en 1^e lijn
- Netwerkgzorg (formeel en informeel)
- Naargelang mogelijkheden/beperkingen van netwerk en cliënt toename betrokkenheid GGZ
- Outreach indien eerdere ambulante of residentiële hulp onvoldoende heeft geholpen

Doelgroep GGZ outreach = zeer divers

WIE STROOMT IN?

Gemeenschappelijk

- Volwassenen vanaf 18j
 - Afstemming met RADAR omtrent transitieleeftijd
- Verblijf in Gent
- Belangen behartiging voor de doelgroep. O.a. dmv kwartiermaken.

Gemeenschappelijk

- Activiteiten gericht op:
 - Netwerkondersteuning en –ontwikkeling
 - Oplossen van praktische problemen
 - Voorkomen van achteruitgang
 - Veranderen van niet effectieve gedragingen
 - Leren omgaan met beperkingen **en** benutten van mogelijkheden
 - Vervullen van wensen en doelen van cliënt
- Focus op hoop, herstel, integratie en participatie

Doel

- Vermaatschappelijking van de zorg voor de doelgroep
- Voorkomen van (her)opnames of deze zo kort mogelijk houden
- Hogere levenskwaliteit cliënten

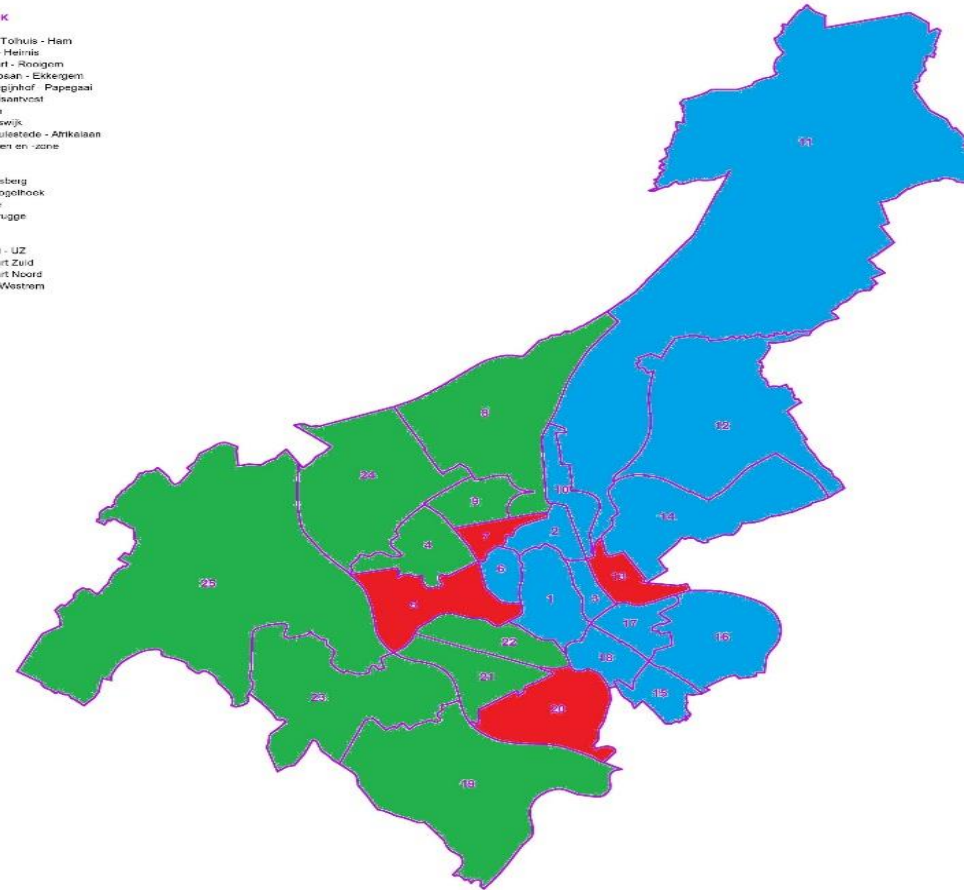
Werkingsgebied

gent:

- NR STADSWIJK
- 1 Binnenstad
 - 2 Sluiseken - Tolhuis - Ham
 - 3 Macharius - Helinis
 - 4 Brugse Poort - Roogem
 - 5 Watersportlaan - Ekkegem
 - 6 Elisabethbegijnhof - Papegai
 - 7 Rabot - Bisschoven
 - 8 Wondelgem
 - 9 Bloemierswijk
 - 10 Mulde - Meulestede - Arikelaan
 - 11 Kanaalvelden en -zone
 - 12 Oostakker
 - 13 Dampoort
 - 14 Sint Anandisberg
 - 15 Moscou - Vogelhoek
 - 16 Centbrugge
 - 17 Oud Gentbrugge
 - 18 Ledesberg
 - 19 Zwijnaarde
 - 20 Nieuw Gent - IJZ
 - 21 Stationsbuurt Zuid
 - 22 Stationsbuurt Noord
 - 23 Sint Dennis Westem
 - 24 Mariakerke
 - 25 Drongen

Stadswijken inkleuring van regio afspraken 2019

MOBiL Gent West

MOBiL Gent Oost

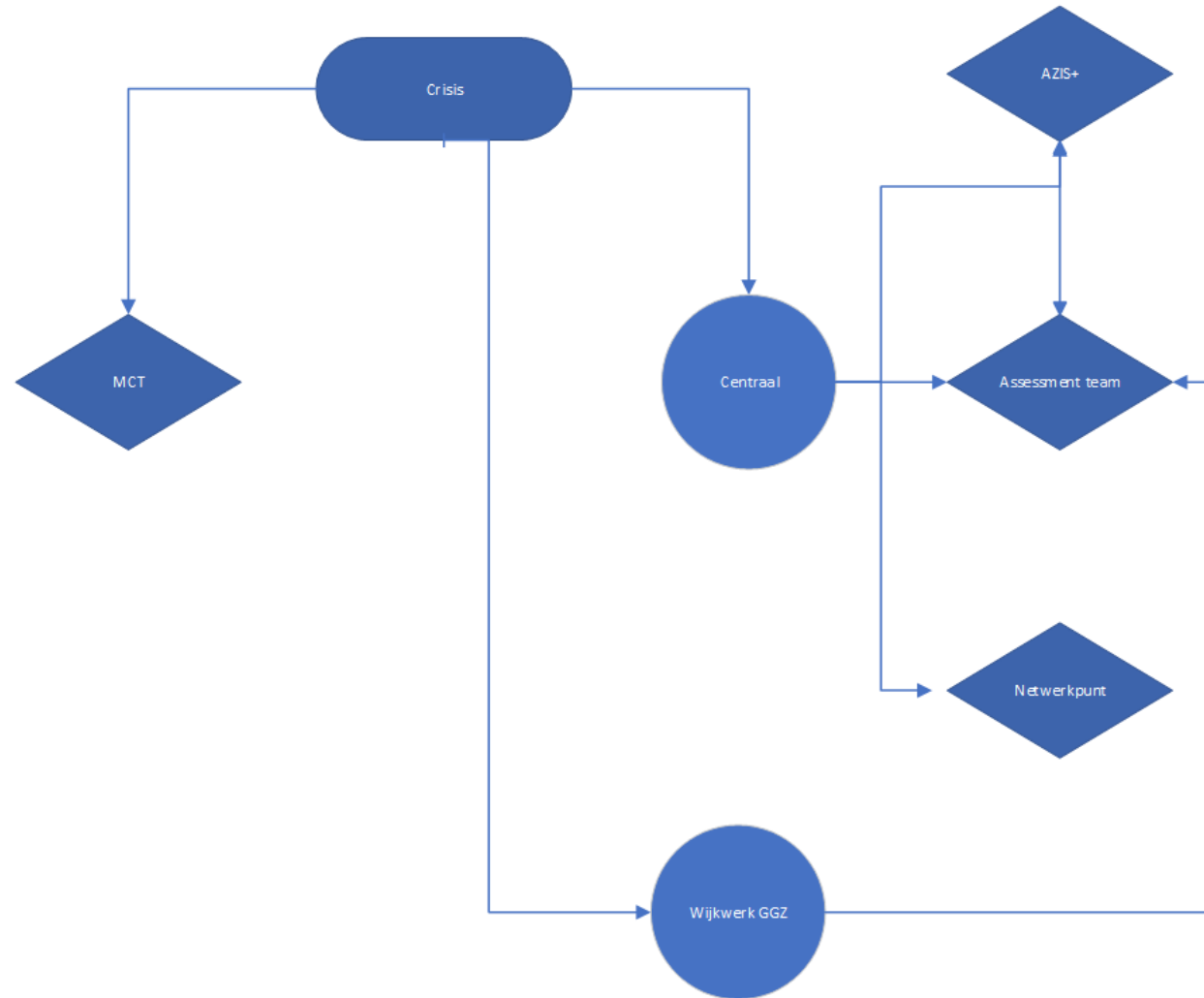
Legende:
Stadswijken

© Stad Gent - Gedigitaliseerd - Databank en Informatie - Aank: De Zoonen, Freëkin Reesels/beat 1, 833 041 - C/141. © Sijndelgent - GIS portaal: https://www.gent.be/gis/gent - Open Data portaal: https://data.gent.be - Snel: 1000 Leven Gent Oost

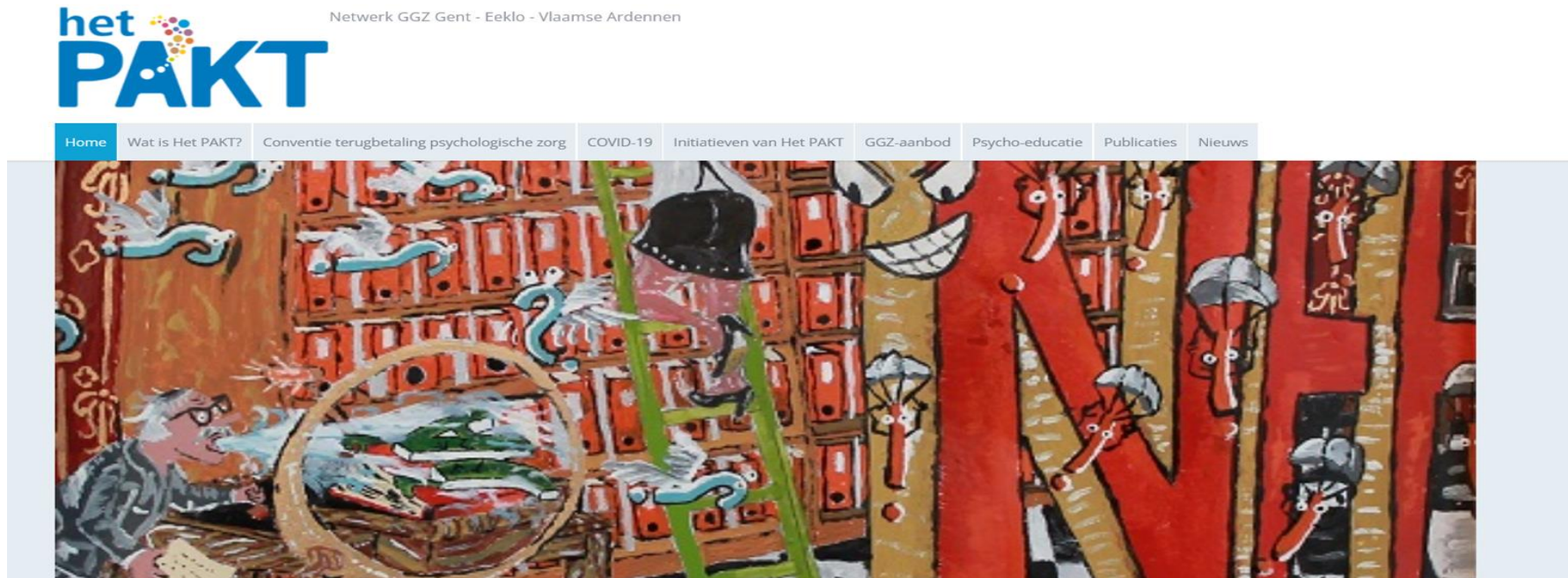
Het bos en de bomen?

Assessment team: 09/230.56.46
Netwerkpunt: 09 397 09 87

- www.pakt.be

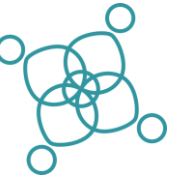
- [E-BOOK Pakt initiatieven](#)

7. Afrondende linken naar de sociale kaart van Gent

PSYCHISCHE PROBLEMEN

METHODIEK

hoog

matig

mild

geen-
laag

Residentieel
-
Mobiel en
outreaching werk

Herstel &
sociale inclusie

Tweede
lijn

Eerste lijn
-
Preventie via groepsaanbod

Campagnes naar de brede bevolking
& inzet middenveld

zorg en herstel

preventie

versterken

Lunch & netwerkmoment